

Sygn. akt I ACa 1462/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Stanek (spraw.)
Sędziowie:	SA Anna Cesarz SA Hanna Rojewska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. S.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w Ł., L. M., E. M. (1), (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., (...) spółce ograniczoną odpowiedzialnością w R., (...) Bank Spółce Akcyjnej w W., Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej Wspólnocie we W. i Bankowi Spółdzielczemu w T.**

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 9 sierpnia 2013r. sygn. akt II C 225/13

i zawartego w niej zażalenia w zakresie pkt 2 tegoż wyroku

- 1. odrzucić zażalenie w zakresie zaskarżenia pkt 2 wobec pozwanego Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej Wspólnota we W. i Bankowi Spółdzielczemu w T.,**
- 2. oddala apelację w pozostałej części,**
- 3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi adwokat K. C. prowadzącej Kancelarię Adwokacką w Ł. kwotę 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych brutto, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym,**
- 4. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2013r., w sprawie z powództwa S. S. przeciwko (...) S.A. w Ł., L. M., E. M. (1), (...)Bank S.A. z siedzibą w W., (...) sp. z o.o. w R., (...) Bank S.A. w W., (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., Spółdzielczej (...) we W. i Bankowi Spółdzielczemu w T. o zwolnienie spod egzekucji, Sąd Okręgowy w Łodzi zwolnił od egzekucji spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) o pow. 38,25 m² położonego w Z. przy ulicy (...), dla którego IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą (...) oraz spółdzielcze własnościowe prawo do garażu nr (...)

o powierzchni 19 m² położonego przy bloku nr 17 przy ulicy (...)

w Z. w stosunku do pozwanych L. M. i E. M. (1) i umorzył postępowanie w sprawie w całości w stosunku do pozwanych: (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej (...) z siedzibą w G., Spółdzielczej (...) we W., Bankowi Spółdzielczemu w T. oraz umorzył postępowanie w sprawie

w części w zakresie spółdzielczej własnościowego prawa do garażu w stosunku do pozwanych: (...) S.A. w Ł., (...) Bank SA

w W., (...) Bank S.A. z siedzibą w W., a także oddalił powództwo

w stosunku do (...) sp. z o.o. w R. w całości, jak również oddalił powództwo w zakresie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego

w stosunku do pozwanych: (...) S.A. w Ł., (...) Bank S.A. w W., (...) Bank S.A. z siedzibą w W.; stwierdzając jednocześnie, że wyrok w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 jest wyrokiem zaocznym. Nadto w przedmiocie kosztów postępowania Sąd Okręgowy nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu nieopłaconej opłaty sądowej od pozwu i nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanych oraz zasądził od Skarbu Państwa

- Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz pełnomocnika powódki kwotę 4.428 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny co do zasady podzielił i przyjął za własne, a z których wynika, że powódka ma 79 lat, jest emerytką. Powódka darowała wnuczce A. S. (1) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...)

w Z. oraz spółdzielcze własnościowe prawo do garażu nr (...) położonego przy bloku nr 17 przy ul. (...) w Z.. Powódka była przekonana, że dokonuje „darowizny” na wypadek swojej śmierci, a uprawnienie do lokalu będzie jej przysługiwać dożywotnio. Obdarowana wnuczka zabrała jej wszystkie dokumenty mówiąc, że są jej niepotrzebne i się nią zaopiekuje. Następnie powódka dowiedziała się, że to obdarowana jest na liście lokatorów i członków spółdzielni. Tymczasem to powódka cały czas, od 1970r., mieszkała w lokalu i ponosiła koszty jego utrzymania. Obdarowana od 2 lat nie utrzymywała kontaktu z powódką. Powódka czuła się pokrzywdzona postępowaniem wnuczki i dokonała odwołania darowizny.

Wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2012r., akt II C 1043/12, z powództwa S. S. przeciwko A. S. (1) Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił żądanie powódki

o zobowiązanie obdarowanej do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie zwrotnego przeniesienia własności przedmiotu darowizny, nakazując pozwanej złożenie oświadczenia woli następującej treści: „pозwana A. S. (1) przenosi na rzecz powódki S. S. własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego

w Z., przy ulicy (...), o powierzchni użytkowej 38,25 m², dla którego Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą (...) oraz przenosi na rzecz powódki S. S. własnościowe spółdzielcze prawo do garażu nr (...),

o powierzchni 19 m², położonego przy bloku nr 17 w Z., przy ulicy (...); powódka na powyższe przeniesienie praw wyraża zgodę”; orzekł o kosztach procesu i nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności. Orzeczenie jest prawomocne od dnia 8 września 2012r.

Pismem z dnia 31 października 2012r. zarząd (...) Spółdzielni Mieszkaniowej poinformował powódkę o przyjęciu do wiadomości informacji o nabyciu przez nią prawa do lokalu i garażu oraz o wykreśleniu A. S. (1) z rejestru członków spółdzielni.

W styczniu 2013r. powódka dowiedziała się, że prawo do lokalu jest obciążone zadłużeniem z tytułu kredytów zaciągniętych przez A. S. (1). Powódka po uzyskaniu informacji od komornika zwracała się do wierzycieli o umorzenie egzekucji, ale nie dostała odpowiedzi. Powódka nie złożyła wniosku do Sądu wieczystoksięgowego o ujawnienie jej jako osoby uprawnionej z tytułu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, ponieważ nie było jej stać na uiszczenie opłaty od wniosku.

Postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnicze A. S. (1) zostało wszczęte na wniosek wierzyciela (...)Banku S.A. w W. złożony w dniu 22 listopada 2010r. Postępowanie prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu T. B. w sprawie o sygn. akt Km 856/10. Wniosek obejmował skierowanie egzekucji do nieruchomości położonej w Z. przy ul. (...) bl. 5 w Z..

Komornik w zawiadomieniu z dnia 6 grudnia 2010r. zawiadomił Sąd Rejonowy w Z., prowadzący księgę wieczystą dla przedmiotowego prawa o wszczęciu egzekucji z ograniczonego prawa rzeczowego i wniósł o wpisanie stosownej wzmianki w księdze wieczystej. Wpis wzmianki o wszczęciu postępowania egzekucyjnego został dokonany przez Sąd Rejonowy w Zgierzu w dniu 19 stycznia 2011r.

Kolejnymi postanowieniami wydanymi na przestrzeni okresu czasu od dnia 12 kwietnia 2011r. do dnia 20 czerwca 2012r., które szczegółowo wskazał Sąd I instancji w poczynionych ustaleniach faktycznych, na podstawie art. 927 kpc, komornik zarządził przyłączenie do sprawy o sygn. Km 856/10 sprawy egzekucyjnej z wniosku L. i E. M. (2), (...) sp. z o.o. w R., (...) Bank S.A., (...) S.A., (...) Bank (...) S.A., Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. i Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (...) we W.. W dniu 20 lipca 2012r. komornik zarządził przyłączenie do sprawy o sygn. Km 856/10 także sprawy egzekucyjnej z wniosku Banku Spółdzielczego w T..

W toku egzekucji komornik przystąpił do opisu i oszacowania przedmiotowego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ul. (...) informując, że protokół opisu i oszacowania zostanie sporządzony w dniu 2 lipca 2012 r.

Egzekucja ze spółdzielczego własnościowego prawa do garażu toczyła się jedynie z wniosku wierzyciela (...) S.A.

Pismem z dnia 18 stycznia 2013r., doręczonym powódce dnia 22 stycznia 2013r., komornik poinformował powódkę, że jedynym sposobem zwolnienia praw od egzekucji jest wytoczenie powództwa, o którym mowa w art. 841 kpc wraz wnioskiem o zawieszenie postępowań egzekucyjnych w terminie miesiąca od otrzymania pisma. Komornik poinformował - że w przypadku, gdy wierzyciele nie złożą wniosków o zawieszenie lub umorzenie egzekucji, Sąd nie zawiesi postępowań lub nie podejmie innych decyzji wstrzymujących egzekucję - przystąpi do sprzedaży zajętych praw.

W piśmie z dnia 6 lutego 2013r. pozwana (...) S.A. cofnęła wniosek egzekucyjny w zakresie prowadzenia egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do garażu, ponieważ zajęcie przedmiotowego prawa nastąpiło po uprawomocnieniu się wyroku Sądu, na mocy którego nastąpiło przeniesienie prawa do przedmiotowego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego.

Skierowanym do komornika pismem z dnia 4 kwietnia 2013r. pozwany Bank Spółdzielczy w T. cofnął wniosek o zajęcie przedmiotowego lokalu i wniosek o przyłączenie się przez bank do egzekucji z lokalu prowadzonej przez innych wierzycieli.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2013r. pozwany (...) Bank (...) S.A. wystąpił do komornika z wnioskiem o zwolnienie od egzekucji spółdzielczych praw własnościowych do przedmiotowego lokalu oraz garażu.

Postanowieniem z dnia 27 marca 2013r. wydanym w niniejszej sprawie Sąd udzielił zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu T. B. za numerem Km 856/10. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2013r. wydanym w sprawie o sygn. akt I ACz 811/13 Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił zażalenie pozwanej R. Agencji (...) wywiedzione od postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela (...)Banku S.A., do którego przyłączono następnie postępowania prowadzone z wniosków pozostałych wierzycieli, ograniczone prawa rzeczowe do przedmiotowego lokalu, jak i garażu przysługiwały dłużnicze A. S. (1). Na skutek odwołania darowizny obejmującej przedmiotowe prawa i wydania przez Sąd Okręgowy w Łodzi prawomocnego (od dnia 8 września 2012r.) wyroku z dnia 17 sierpnia 2012r., II C 1043/12, zobowiązującego A. S. (1) do ich przeniesienia na rzecz powódki S. S., prawa te przestały przysługiwać dłużnicze A. S. (1). Niemniej z uwagi na to, że w myśl art. 930 § 1 kpc rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie, nabywca zajętych w toku egzekucji rzeczy może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika, czynności egzekucyjne są ważne tak w stosunku do dłużnika, jak i w stosunku do nabywcy. Zwłaszcza, że powołany przepis znajduje zastosowanie także w przypadku, jeżeli nabycie własności (ograniczonego prawa rzeczowego) do zajętej nieruchomości następuje na mocy wyroku sądowego, w tym wyroku zobowiązującego do powrotnego przeniesienia prawa na darczyńcę na skutek odwołania darowizny. Wówczas bowiem również dochodzi do rozporządzenia nieruchomością po jej zajęciu w rozumieniu art. 930 § 1 kpc.

Tym bardziej, że nabycie przez powódkę ograniczonych praw rzeczowych nastąpiło na mocy orzeczenia Sądu Okręgowego w Łodzi prawomocnego od dnia 8 września 2012r., zaś zajęcie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu w stosunku do wierzyciela, który jako pierwszy zainicjował postępowanie egzekucyjne ((...)Bank S.A.), nastąpiło najpóźniej w dniu 19 stycznia 2011r., tj. z dniem wpisania wzmianki o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w księdze wieczystej zajętej nieruchomości (art. 925 § 1 kpc). Zajęcie tego prawa było zatem skuteczne w stosunku wszystkich wierzycieli, którzy na podstawie art. 927 kpc przyłączyli się następnie do wszczętego postępowania. Nabycie przez powódkę zajętych praw, objętych niniejszym powództwem nie miało zatem co do zasady wpływu na dalsze postępowanie egzekucyjne.

Jednak część pozwanych, rozumiejąc sytuację powódki, uznała powództwo w całości, a powódka korzystająca z pomocy pełnomocnika z urzędu nie popierała w stosunku do nich powództwa i wniosła o umorzenie postępowania. Dotyczyło to pozwanych: (...) Bank (...) S.A. w W., (...) im. (...) w G., (...) we W. oraz Banku Spółdzielczego w T.. Z tych przyczyn, na podstawie art. 355 § 1 kpc, Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w stosunku do wymienionych pozwanych.

Również na podstawie art. 355 § 1 kpc Sąd Okręgowy umorzył postępowanie częściowo, tj. w zakresie spółdzielczego własnościowego prawa do garażu w stosunku do pozwanych: (...) S.A. w Ł., uznającej powództwo w tej części oraz (...) Banku S.A. (...) Banku S.A., którzy nie skierowali egzekucji do tego prawa.

Natomiast Sąd Okręgowy uwzględnił niniejsze powództwo w stosunku do pozwanych wierzycieli L. M. i E. M. (1). W tej części wyrok jest zaocznym (art. 339 § 1 kpc), gdyż pozwani, powiadomieni o toczącym się procesie, nie zajęli żadnego stanowiska i nie stawili się na rozprawę, wobec czego Sąd na podstawie art. 230 kpc w zw. z art. 339 § 2 kpc uznał, że przyznali oni twierdzenia pozwu.

W pozostałym zakresie, tj. w stosunku do pozwanej (...) sp. z o.o. w R., która nie uznała roszczenia pozwu, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Powództwo podlegało również oddaleniu w części, tj. co do spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego w stosunku do pozwanych: (...) S.A. w Ł., (...) Banku S.A. w W. i (...)Banku S.A. w W., gdyż także ci pozwani w tej części nie uznali zgłoszonego żądania.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd Okręgowy nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu nieopłaconej opłaty sądowej od pozwu oraz obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanych, mając na względzie wiek i sytuację osobistą oraz materialną powódki, a także skomplikowany charakter sprawy.

Sąd Okręgowy orzekł również w przedmiocie wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika procesowego z tytułu udzielonej powódce z urzędu pomocy prawnej w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok apelacją w części, tj. w zakresie punktów: 2, 4 i 5, zarzucając naruszenie zarówno prawa:

I. procesowego, tj.:

1) art. 227 kpc poprzez nieudowodnienie przez pozwanych, że powódka przed datą 1 stycznia 2013r. dowiedziała się, że przedmiotowe prawo do lokalu jest obciążone zadłużeniem z tytułu kwot kredytów zaciągniętych przez A. S. (1) mimo, iż miało to dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne znaczenie;

2) art. 930 § 1 kpc przez uznanie, że doszło w niniejszej sprawie do rozporządzenia przez dłużnika nieruchomością po jej zajęciu, podczas gdy faktycznie doszło do nałożenia na dłużnika A. S. (1) obowiązku zwrotu przedmiotu darowizny, tj. własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Z. przy ulicy (...), na podstawie orzeczenia Sądu Okręgowego z dnia 17 sierpnia 2012r., w sprawie II C 1043/12, które stało się prawomocne od dnia 8 września 2012r. i stosownie do dyspozycji art. 365 § 1 kpc miało charakter wiążący dla dłużnika, który musi respektować orzeczenia Sądu wydane w jego sprawie;

3) art. 210 § 2 kpc w związku z 230 kpc poprzez nieuwzględnienie wskazanych za przyznane twierdzeń powódki, co do daty uzyskania wiedzy, że toczy się postępowanie egzekucyjne dotyczące przedmiotowego własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Z. mimo, iż pozwani nie wypowiedzieli się co do twierdzeń strony powodowej oraz na okoliczności dotyczące wprowadzenia powódki w błąd przez wnuczkę A. S. (1) oraz jej rażącej niewdzięczności;

4) art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na całkowitym pominięciu dowodu z przesłuchania powódki;

5) art. 328 § 2 kpc przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznań powódki;

6) art. 355 § 1 kpc poprzez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu i umorzenie postępowania wobec (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., Spółdzielczej (...) we W., Bankowi Spółdzielczemu w T. mimo, iż nie zachodziły przesłanki do jego umorzenia bowiem powód nie cofnął ze skutkiem prawnym pozwu, jak również wydanie wyroku z innych przyczyn nie stało się zbędne lub niedopuszczalne;

II. jak również obrazę prawa materialnego, tj.:

1) art. 82 oraz 86 kc w związku z treścią art. 93 kpc poprzez odwołanie złożonego przez powódkę oświadczenia w przedmiocie wniosku o umorzenie niniejszego postępowania wobec pozwanych: (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej Wspólnota we W., Bankowi Spółdzielczemu

w T., z uwagi na wadę tego oświadczenia woli, spowodowaną przekonaniem powódki, że pozwani złożą wnioski do komornika sądowego prowadzącego postępowanie w sprawie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, czego jednak nie uczynili, co skutkuje koniecznością odwołania rzeczzonego oświadczenia woli pełnomocnika powódki na mocy art. 93 kpc;

2) art. 155 § 1 kc poprzez uznanie, że powódka stała się nabywcą przedmiotowej nieruchomości, podczas gdy nie zawarła ona z dłużniczką żadnej z umów wymienionych

w treści art. 155 § 1 kc, tj. ani umowy sprzedaży, ani zamiany, ani darowizny, ani umowy znoszącej współwłasność, ani umowy dożywocia, a przedmiot świadczenia nigdy nie został wydany dobrowolnie obdarowanej. Nadto powódka domagała się zwrotu przedmiotowej darowizny ze względu na popadnięcie w niedostatek oraz z uwagi na dopuszczenie się przez obdarowaną rażącej niewdzięczności i wprowadzenia powódki w błąd;

3) art. 898 § 1 kc przez uznanie, że powódka nabyła nieruchomość, podczas gdy uzyskała ona jedynie zwrot przedmiotu odwołanej darowizny na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

W konkluzji apelująca wniosła o zmianę kwestionowanego wyroku w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie powództwa w całości także w stosunku do pozwanych wymienionych w punktach: 2, 4 i 5 wyroku, a także o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu za obydwie instancje według norm przypisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie w złożonej apelacji na zawarte w punkcie

2 kwestionowanego wyroku umorzenie postępowania w stosunku do pozwanych: (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G., Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (...) we W. oraz Bankowi Spółdzielczemu w T. jako spóźnione podlegało odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w stosunku do pozwanych Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (...) we W. oraz Bankowi Spółdzielczemu w T., gdyż w stosunku do pozwanych (...) Bank (...) S.A. w W., Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. zażalenie to zostało już prawomocnie odrzucone postanowieniem Sąd Okręgowy w Łodzi z dnia 21 października 2013r. (k. 258).

Natomiast w pozostałej części – wobec bezzasadności sformułowanych zarzutów obrazy zarówno prawa procesowego, jak i materialnego - apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionych przez powódkę zarzutów natury procesowej należy podnieść, że – wbrew stanowisku skarżącej – Sąd I instancji dokonał w niniejszej sprawie wnikliwej i wyczerpującej, logicznie uzasadnionej, a przez przekonującej oceny zebranego materiału dowodowego i poczynił na jej podstawie rzeczowych i wyczerpujących ustaleń faktyczne oraz trafnych rozważań, co do zasadności zgłoszonego żądania. Tym bardziej, że jak celnie dostrzegł Sąd I instancji zasadnicze

– z punktu widzenia istoty sprawy – okoliczności, tj. zajęcie przedmiotowych praw w czasie, kiedy należały one do dłużniczki – obdarowanej przez powódkę wnuczki – A. S. (1) nie budziły w sprawie żadnych wątpliwości i pozostawały poza sporem. W tym stanie rzeczy twierdzenia powódki oraz jej zeznania, co do których uchybienia Sądu I instancji akcentuje skarżąca, nie miały dla istoty sprawy doniosłego znaczenia.

Tym bardziej, że rozstrzygająca w niniejszej sprawie jest regulacja art. 930 § 1 kpc,

w myśl której rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika.

W każdym razie czynności egzekucyjne są ważne tak w stosunku do dłużnika, jak

i w stosunku do nabywcy. Przepis ów ma na celu przede wszystkim ochronę interesów wierzycieli egzekwujących. Przy czym nie ulega wątpliwości, że zbycie nieruchomości dokonane po zajęciu jest ważne, lecz bezskuteczne względem wierzycieli uczestniczących w postępowaniu egzekucyjnym, w odróżnieniu do obciążenia nieruchomości (art. 930 § 3 kpc), czy wszelkich rozporządzeń przedmiotami podlegającymi zajęciu razem z nieruchomością (np. przynależności, części składowe nieruchomości), które to czynności objęte są sankcją nieważności.

W kontekście analizowanego przypadku warto podkreślić – na co zwrócił również uwagę Sąd I instancji – że nabycie własności nieruchomości w rozumieniu art. 930 § 1 kpc, obejmuje również nabycie tego prawa na mocy wyroku sądowego, wydanego choćby w trybie art. 231 § 1 kc po zajęciu nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym, co nie ma wpływu na dalszy bieg tego postępowania, gdyż powinno być traktowane na równi z „rozporządzeniem” nieruchomością, o jakim mowa w powołanym przepisie (art. 930 § 1 kpc). Zatem osoba, która w taki sposób nabyła własność nieruchomości po jej zajęciu, nie może skutecznie domagać się zwolnienia nieruchomości z egzekucji w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 841 § 1 kpc. Prawa tej osoby bowiem nie zostały naruszone, skoro egzekucja z nieruchomości jest prowadzona zgodnie z przepisami prawa, w tym art. 930 § 1 kpc, który zawiera postanowienia dotyczące pozycji nabywcy nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego (wyrok SA w Łodzi z dnia 10 marca 1994r., I ACr 56/94, Wokanda 1994, nr 10, s. 56).

W konsekwencji skoro do zajęcia przedmiotowych praw doszło w okresie kiedy należały one, wskutek dokonanej przez powódkę darowizny, do jej wnuczki A. S. (1), która zaciągnęła w tym okresie liczne zobowiązania, dla realizacji których wierzyciele wszczęli następnie przeciwko niej postępowanie egzekucyjne m. in. ze wskazanych praw, których zajęcie nastąpiło przed powrotnym przeniesieniem ich własności na powódkę, w wyniku odwołania dokonanej darowizny (prawomocnym od dnia 8 września 2012r. wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 17 sierpnia 2012r., II C 1043/12), to aktualne próby wyłączenia spod egzekucji rzeczonych przedmiotów - praw są nieskuteczne.

W kontekście analizowanej sprawy, nie kwestionując trudnej sytuacji osobistej i materialnej powódki należy wyraźnie podnieść, że akcentowane przez nią okoliczności nie mogą odnieść skutku względem uprawnień wierzycieli jej wnuczki A. S. (2), którzy mogą dochodzić stwierdzonych tytułami wykonawczymi należności z zajętych składników majątku dłużniczki osobistej – A. S. (2). W dacie zajęcia przedmiotowych praw to bowiem A. S. (2) była ich właścicielką, a według stanu prawnego z tej daty ustawodawca przesądził o skuteczności zajęcia i jego następstw również względem ewentualnych następców prawnych dłużniczki. Przy czym bez znaczenia pozostawało w tym względzie zagadnienie, kiedy faktycznie powódka dowiedziała się o zajęciu przedmiotowych składników jej majątku, skoro ich skuteczne zajęcie nastąpiło jeszcze w czasie, kiedy stanowiły one majątek dłużniczki osobistej A. S. (1), zgodnie z treścią wpisu w księdze wieczystej wskazanych nieruchomości. Dodatkowo należy podnieść, że wytaczając powództwo o zobowiązanie wnuczki do złożenia oświadczenia w przedmiocie zwrotnego przeniesienia własności wskazanych nieruchomości powódka nie wniosła o jego zabezpieczenie choćby poprzez ujawnienie stosownej wzmianki w księgach wieczystych tych nieruchomości. Nadto nawet po uzyskaniu powołanego wyroku powódka nie złożyła niezwłocznie wniosku do Sądu wieczystoksięgowego o ujawnienie jej jako osoby uprawnionej z tytułu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Zwłaszcza, że bez znaczenia pozostaje w związku z tym przyczyna, dla której powódka tego nie uczyniła, nawet jeśli wynikało to po prostu z braku środków na pokrycie stosownej opłaty od wniosku o wpis – w jakim to zakresie powódka mogła nota bene ewentualnie ubiegać się o zwolnienie, czy jej braku wiedzy o zadłużeniu wnuczki i kolejno dokonywanych zajęciach składników, które ostatecznie wróciły do majątku powódki.

Niemniej dostrzegając specyfikę rozpoznawanej sprawy oraz uzasadnione poczucie krzywdy powódki Sąd Okręgowy, jak i Sąd Apelacyjny nie mogły uwzględnić zgłoszonego żądania względem pozwanych - wierzycieli egzekwujących, którzy nie wniesli o umorzenie postępowania egzekucyjnego, tj. (...) sp. z. o.o. w R., jak również (...) S.A. w Ł., (...) Bank S.A. w (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w zakresie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego. Wyłączenie spod

egzekucji przedmiotowych składników majątku powódki mogło jedynie nastąpić w stosunku do pozwanych L. M. i E. M. (1), gdyż mimo skutecznego doręczenia im odpisów pozwu nie zajęli oni stanowiska w sprawie, co pozwoliło przyjąć twierdzenia powódki za uzasadnione i wydać w stosunku do tych podmiotów wyrok zaoczny uwzględniający powództwo.

Natomiast w stosunku do pozostałych pozwanych w prawidłowo wskazanym zakresie Sąd I instancji trafnie umorzył postępowanie wobec cofnięcia powództwa przez samą powódkę w związku z wnioskami tych pozwanych, złożonymi w toku niniejszego procesu,

o umorzenie postępowania egzekucyjnego względem powódki. W tym kontekście twierdzenia powódki co do błędu w zakresie stosownych czynności procesowych (oświadczeń woli

o cofnięciu pozwu w określonym zakresie) należało ocenić jako nieuzasadnione, gdyż powódka nie wykazała okoliczności uzasadniających dokonanie cofnięcia pozwu pod wpływem błędu, tym bardziej, że była reprezentowana w sprawie przez ustanowionego z urzędu zawodowego pełnomocnika, którego rolą było ewentualne rozwianie wątpliwości powódki, czy wyjaśnienie znaczenia i skutków określonych czynności. Szczególnie, że istotnie część pozwanych, tj. (...) Bank (...) S.A. w W., (...) im. (...) w G., (...) we W. oraz Banku Spółdzielczego w T., rozumiejąc sytuację powódki, uznała powództwo

w całości, a powódka korzystająca z pomocy pełnomocnika z urzędu nie popierała

w stosunku do nich powództwa i wniosła o umorzenie postępowania, co rzeczywiście uzasadniało jego umorzenie w stosunku do wymienionych pozwanych, podobnie jak częściowe umorzenie tego postępowanie (w zakresie spółdzielczego własnościowego prawa do garażu w stosunku do pozwanych) wobec (...) S.A. w Ł., uznającej powództwo w tej części oraz (...) Banku S.A. (...) Banku S.A., które to podmioty nie skierowały egzekucji do tego prawa.

W przedmiocie kosztów procesu na podstawie art. 98 § 1 – 3 w zw. z art. 108 § 1 kpc

i art. 391 § 1 kpc oraz § 2 ust. 1 - 3, § 6 pkt 6 oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), Sąd Apelacyjny przyznał i nakazał wypłacić od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz pełnomocnika powódki z urzędu kwotę 3.321 złotych brutto, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Na podstawie art. 102 kpc, mając na uwadze trudną sytuację osobistą i materialną powódki, w tym także jej wiek oraz okoliczności, w jakich zaistniały podstawy do prowadzenia w stosunku do niej postępowania egzekucyjnego ze wskazanych składników jej majątku nieruchomego, Sąd Apelacyjny nie obciążył powódki kosztami postępowania apelacyjnego.